

Szakfelügyelői jelentés

a Politikatörténeti és Szakszervezeti Levéltárban tett látogatásról

Cím: 1054 Budapest, Alkotmány u. 2.
Telefon: 301–2021 Honlap: (<http://www.polhist.hu/>)
A levéltár igazgatója: Horváth Julianna
Fenntartó: Politikatörténeti Intézet Közhasznú Nonprofit Kft.
Képviselője: Földes György, a Politikatörténeti Intézet főigazgatója
1054 Budapest, Alkotmány u. 2. Telefon: 301-4920

A nyilvános magánlevéltárak körében 2016-ban a kutatószolgálat szabályszerű működését, a szükséges nyilvántartások meglétét és a kutatók számára biztosított körülményeket vizsgálja a szakfelügyelet. Ennek keretében konkrétan is ellenőrzi az alábbi területeket.

- Teljesültek-e az Ltv. 30. § (2) bek. a) pontjának előírásai, mely szerint a nyilvános magánlevéltár „levéltári anyagának jegyzékét – nyilvántartás céljából – a Magyar Nemzeti Levéltárnak átadja”?

Szerepelnek a Magyar Nemzeti Levéltár nyilvántartásában, a fond- és állagjegyzékünket átadtuk.

- Rendelkezik-e a levéltár érvényes, a fenntartó által jóváhagyott és a kutatók számára is megismerhető kutatási szabályzattal? Közzétették-e a kutatási szabályzatot a levéltár internetes honlapján?

A kutatás megkezdése előtt a kutatók nyomtatott formában megkapják a kutatási szabályzatot, de előre is tájékozódhatnak a levéltár honlapján: http://www.polhist.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=56&Itemid=61

- Hogyan szabályozta a fenntartó a levéltár nyitva tartásának idejét? Elegendő-e az itt meghatározott időtartam a felmerülő kutatási igények kiszolgálására?

A 2013 októberétől a levéltári kutatószolgálat és a könyvtári olvasószolgálat összevont formában működik. 2015. március 1-jétől a közös kutatószolgálat hetente csak három napon áll a látogatók rendelkezésére, de ezt hétfőn hosszabbított nyitva tartással ellensúlyozzák. Ennek ellenére a törvény által előírt időt betartják, tehát heti 24,5 órát

tartanak nyitva. A kutatóterem nyitva tartása: Hétfő: 8.30 - 18.00 óra Kedd - szerda: 8.30 - 16.00 óra Csütörtök - péntek: zárva

- Teljesülnek-e a 27/2015 (V.27.) EMMI rendelet (R.) 41.§ (2) bekezdésében foglalt követelmények, mely szerint „A levéltár a levéltári anyagot, annak nyilvántartása, tudományos igényű rendszerezése és tájékoztatási célú segédletek készítése útján kutatásra alkalmassá teszi, külön helyiségben (a továbbiakban: kutatóterem) ingyenesen a kutatók rendelkezésére bocsátja, és lehetőséget teremt arra, hogy a kutató a kutatásra kiadott levéltári anyagról saját költségén másolatot készíttethessen”?

A követelményeknek eleget tesznek.

- Milyen formában érhető el az iratanyag kutatását lehetővé tevő levéltári segédletek?

Papíralapú segédleteiket a kutatóteremben szabadpolcon teszik elérhetővé. Digitális segédleteik a honlapukon elérhető internetes adatbázisukban találhatóak: http://www.polhist.hu/index.php?option=com_phlev&view=focsoport&Itemid=68

- Milyen kutatószolgálati nyilvántartásokat vezet a levéltár?

1. Látogató napló

2. Számítógépes nyilvántartás (kutatók regisztrációja, kutatási kérelmek, kéréslapok)

3. Kutatók nyilvántartása (a számítógépen kitöltött adatlapok papíralapú nyilvántartása, kutatóknak kiadott másolatok nyilvántartása) Ebből az adminisztrációból 50 évre visszamenőleg megállapítható a kutató személye, témája, a kiadott és másoltatott anyagok jelzete.

- Évente mennyi a regisztrált kutatók, a tényleges kutatási esetek és a megrendelt másolatok száma a levéltárban? Milyen tendenciát mutatnak ezek az adatok az elmúlt öt évben?

Kimutatás a levéltári kutatóforgalomról 2008–2016. szeptember

év	kutatási kérelmek száma	látogató-sok száma	kiadott őrzési egységek száma	kiadott dobozok száma	kiadott film-tekercek száma	xerox-másolatok száma	szkennelt lapok száma
2008	118	631	1689	99	6	4302	40
2009	106	609	2226	35	4	3832	16
2010	133	756	2315	13	5	3010	10
2011	128	794	2081	15	4	3800	67
2012	118	440	1753	38	3	4200	230
2013	130	685	3454	32	4	4489	1382

2014	116	600	2818	5	4	7325	37
2015	97	378	1287	120	1	2200	800
2016. 09.	93	396	1455	20	1	1729	579

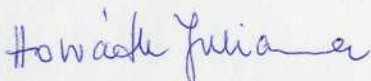
A levéltár kutatóforgalma évente nagyjából azonos szinten mozog, a kutatási kérelmek száma meghaladja a 100-at. Az időarányos adatok azt mutatják, hogy 2016-ban is eléri ezt a számot. (2015-ben az éves nyári és karácsonyi szüneten felül technikai okok miatt további 6 hétig zárva voltak, ezért csökkent a kutatások száma).

2014. július 1-je óta az 1995. évi LXVI. Tv. 35.§ (8) bekezdése és az Alaptörvény Alapvetés „U” cikk (10) hatálya alá eső államosított iratokra kutatási engedélyt nem adtak ki. Amíg nem történik megállapodás az állományuk kétharmadát érintő kártalanításról, illetőleg őrzési költségeik megtérítéséről, az iratokat továbbra is levéltárunk őrzi. Tekintettel a fokozott érdeklődésre, továbbá arra, hogy az iratok lezárása miatt a kutatók nem kerülhetnek hátrányos helyzetbe, 2014 szeptemberében megállapodást kötöttek a Magyar Nemzeti Levéltárral. Ennek alapján az iratok átadás-átvételéig segítséget nyújtanak és továbbra is kiszolgálják azokat a kutatókat, akik a Magyar Nemzeti Levéltár érvényes kutatási engedélyével felkeresik őket.

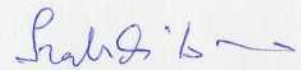
- Biztosít-e valamilyen online kutatási lehetőséget a levéltár?

Nem.

Budapest, 2016. október 19.

Horváth Julianna

Szabadi István